

ЯК ХІМІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ ВПЛИВАЄ НА ЛЮДИНУ ТА ДОВКІЛЛЯ

[Нульове забруднення](#)

[Нульове забруднення](#)

Перехід до більш безпечних і сталих хімічних речовин прогресує в одних сферах, тоді як в інших він тільки починається. Про це свідчать результати першої, спільної загальноєвропейської оцінки рушійних сил і впливу хімічного забруднення, проведеної Європейським агентством з навколишнього середовища (EEA) та Європейським хімічним агентством (ECHA), яка була опублікована 17 квітня 2024 року.

Значно зросла **кількість промислових хімікатів**, які ретельно перевіряються відповідно до законодавства ЄС про хімічну продукцію для визначення їхньої безпеки. Тепер влада має набагато **кращі знання** про небезпечні властивості хімічних речовин, які використовуються в ЄС, що призводить до **мінімізації та контролю ризиків** кількох груп речовин.

Згідно зі [спільним узагальнюючим звітом EEA-ECHA](#) щодо системи індикаторів ЄС для хімічних речовин, загальне використання найбільш шкідливих хімічних речовин (зокрема тих, які є канцерогенними, мутагенними та репротоксичними) все ще зростає, але повільніше, ніж загальне зростання ринку хімікатів. *Довідково. Репротоксичні речовини — речовини, що спричиняють розлади репродуктивної функції або внутрішньоутробного розвитку плода.* Зростає тиск з метою уникнення використання так званих речовин, що викликають занепокоєння, і впровадження принципів [безпечної та сталої структури](#).

Необхідно більш ефективно забезпечити, щоб **споживчі товари** не містили найбільш шкідливих речовин, наприклад, хімічних речовин, які порушують ендокринну систему, які негативно впливають на гормональну систему, або речовин, які є стійкими, біоаккумулятивними і токсичними і становлять ризик на довгі роки навіть після припинення їх використання.

Потрібно більше даних та інформації, щоб краще зрозуміти вплив на людину та довкілля цих найшкідливіших хімічних речовин. Тим не менш, показники чітко вказують на те, що **перехід на безпечні та стійкі хімічні речовини має й надалі відбуватись** і його навіть потрібно пришвидшити.

Звіт ґрунтується на наборі з **25 ключових показників**, які відстежують рушійні сили та наслідки хімічного забруднення в Європі. Показники будуть регулярно оновлюватися для моніторингу хімічного забруднення та вимірювання ефективності європейського законодавства про хімічні речовини. У звіті наводиться всеосяжна оцінка прогресу в реалізації хімічної стратегії ЄС щодо сталого розвитку на шляху до вільного від токсичних речовин середовища.

Ключові висновки:

- **Перехід до більш безпечних і стійких хімічних речовин** прогресує в деяких областях, тоді як в інших він тільки починається.
- Дії органів влади та промисловості сприяли мінімізації та контролю **ризиків, пов'язаних з кількома групами** небезпечних хімічних речовин. Тривають зусилля для розширення знань про хімічну небезпеку та підтримки дій з управління ризиками там, де це необхідно.
- Наявні дані свідчать про те, що існує мало доказів прогресу в усуненні речовин з **відходів і вторинних матеріалів**. Це бар'єр для переходу до більш циркулярної економіки.
- Викиди деяких хімічних речовин у **воду та повітря** знизилися відповідно до конкретних норм ЄС (наприклад, щодо промислових викидів) та міжнародних заходів, але необхідні подальші заходи для досягнення рівнів концентрації, які не є шкідливими для здоров'я людини та довкілля. Викиди від промисловості, як і раніше, призводять до значних витрат з точки зору шкоди здоров'ю людей та екосистеми.
- **Біомоніторинг людини** дає можливість зрозуміти вплив на людину хімічних речовин з різних джерел і, таким чином, зрозуміти ризики для здоров'я, пов'язані з хімічним забрудненням. Таким чином, біомоніторинг є ключовим інструментом для вимірювання ефективності законодавства про хімічні речовини у захисті здоров'я людини та довкілля.

Детальніша інформація:

- [Прес-реліз на сайті Європейського агентства з навколишнього середовища](#)
- [Прес-реліз на сайті Європейського хімічного агентства](#)